

Utbildningsinspektion i Höreda skola Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Höreda skola den 31 augusti och den 1 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Eksjö kommun och Höreda skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Höreda skola intervjuades rektorn, representanter för personal och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Höreda skola	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	33
Skolbarnsomsorg	27
Förskoleklass	14
Grundskola	83

Höreda skola ligger cirka en mil sydöst om Eksjö. Till skolan hör förskola, fritidshem, förskoleklass och årskurserna 1–6. Skolans rektor är också rektor för förskolan i Höreda och för Linnéskolan i Eksjö.

Till läsåret 2004/2005 utökades Höreda skolas upptagningsområde då elever från den nedlagda Mellbyskolan kom att höra till skolan. Elevunderlagets storlek varierar mellan åren varför undervisningen bedrivs både i åldershomogena och åldersblandade grupper. Fördelningen mellan flickor och pojkar kan också variera kraftigt mellan olika klasser. Det finns inga elever med utländsk bakgrund vid skolan.

I årskurs 5 får eleverna åka till Linnéskolan för att få undervisning i hem- och konsumentkunskap.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Höreda skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Höreda skola erbjuder en verksamhet med goda resurser i form av engagerad och kunnig personal, ändamålsenliga lokaler och stimulerande läromiljöer. Överlag skapar skolan på ett bra sätt förutsättningar för att eleverna skall känna sig trygga och utveckla tillit till sin förmåga. Skolan har vidare utvecklat en bra grundstruktur för sitt kvalitetsarbete med en konkret arbetsplan som kontinuerligt utvärderas. Rektorn bör dock leda skolans utvecklingsarbete så att skolan i sina diskussioner kring kunskaper och utveckling av arbetsmetoder mer fokuserar läroplanens och kursplanernas mål. Inspektörerna vill också göra skolan uppmärksam på att undervisningen inte är avgiftsfri.

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör utveckla former för att följa elevernas utveckling i samtliga ämnen.
- Skolan bör förbättra elevernas arbetsmiljö.
- Skolan bör utveckla sitt arbete med att göra målen i samtliga ämnen kända för elever och föräldrar.
- Skolan bör fortsätta att utveckla sitt arbete med individuella utvecklingsplaner avseende innehåll och kvalitet.
- Skolan bör utveckla sitt arbete med att ge eleverna inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer i takt med stigande ålder och mognad.

- Skolan bör se över hur de arbetar för att utreda vilka behov av stödåtgärder som enskilda elever har.
- Skolan bör i sitt kvalitetsarbete mer fokusera på vilka resultat skolans arbete har givit hos eleverna i förhållande till nationella mål i läroplan och kursplaner.
- Skolan bör utveckla former för att följa upp att eleverna får sin garanterade undervisningstid i samtliga ämnen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Vid Höreda skola följs elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik genom de nationella ämnesproven för skolår 5. Eksjö kommun har utöver detta utvecklat kriterier för läsfärdighet och matematik för årskurserna 2 och 3. Skolan använder sig även av dessa i sin uppföljning. En gång varje vårtermin samlas undervisande lärare och rektorn i en så kallad klasskonferens där elevernas måluppfyllelse och stödbehov går igenom. Detta har ännu inte inneburit att skolan sammanställer elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen. Lärare och rektorn menar att det inte finns någon samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta att utveckla sitt arbete med att följa elevernas kunskapsutveckling så att samtliga ämnen omfattas.

Tabell 1. Andel elever som nått målen i de nationella ämnesproven

Årskurs 5	Höreda skola		Eksjö kommun	
	2005	2006	2005	2006
Svenska	88 %	84 %	94 %	89 %
Matematik	96 %	100 %	90 %	83 %
Engelska	85 %	88 %	95 %	82 %

Enligt de mätningar som genomförs varje år i Eksjö kommun upplever en övervägande majoritet av barnen och eleverna i Höreda skola att de trivs och är trygga i skolan. Denna bild bekräftades vid inspektörernas besök och vid samtliga intervjuer. Rektorn uppger att det under hennes tid som rektor funnits ett fall som skolans mobbningsteam har fått arbeta med. Av intervjun med eleverna och med föräldrarna framkommer det också att det inom en klass emellanåt förekommit en del bråk, som skolan tagit tag i och kunnat lugna ner. Det framkom vidare att några elever upplever att det är bristande studiero i en annan klass, vilket lett till att de känner viss olust inför att gå till skolan. Inspektörerna bedömer dock att skolan överlag skapar goda förutsättningar för att eleverna skall känna sig trygga och utveckla tillit till sin förmåga, men att skolan bör fortsätta sitt arbete med att förbättra elevernas arbetsmiljö.

Av mätningarna framgår det vidare att eleverna till stora delar upplever att de har förmåga att ta ansvar för sin utbildning. Intervjuade lärare bekräftar detta. Anmärkningsvärt är att fyra elever år 2005 och två elever år 2006 uppger i elevenkäten att de alltid känner sig stressade i skolan. Detta hade inte

uppmärksammats av skolan. Vidare visar mätningarna tydligt att många av eleverna inte upplever att de kan vara med och påverka undervisningen. Detta förtydligades vid intervjuerna med eleverna där det framgick att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och utformning inte ökade i takt med stigande ålder och mognad. Intervjuade lärare menar att det är svårt att ge eleverna inflytande och att det är svårt att själv hitta formerna för detta. Inspektörerna bedömer att eleverna överlag tar ansvar för sin utbildning i förhållande till ålder och mognad, men att skolan bör utveckla sitt arbete med att ge eleverna ökat inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer i takt med stigande ålder och mognad.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan överlag skapar goda förutsättningar för att eleverna skall känna sig trygga och utveckla tillit till sin förmåga, men att skolan bör fortsätta sitt arbete med att förbättra elevernas arbetsmiljö. En stor del av verksamheten har inspektörerna inte kunnat bedöma, varför skolan bör utveckla former för att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Vidare bör skolan fortsätta att utveckla sitt arbete med att ge eleverna inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer i takt med stigande ålder och mognad.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö

Vid Höreda skola arbetar personalen aktivt med att sätta in åtgärder i de fall kränkningar sker. Skolan har en antimobbingsgrupp och arbetar med kamratstödare. Intervjuade elever och föräldrar är eniga om att skolan tar tag i de situationer som uppstår på ett bra sätt. Skolan arbetar också aktivt med förebyggande arbete bland annat använder skolan ett material som heter "Lika som bär" och eleverna lär sig metoden "kompissamtal". Däremot menar intervjuade elever och föräldrar att olika lärares förhållningssätt kan skilja i detta arbete. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. Vid inspektionstillfället hade Höreda skola en plan, benämnd likabehandlingsplan. Planen behandlade dock inte kränkningar mellan vuxen och elev, ej heller diskriminering. Inspektörerna bedömer att skolan bedriver ett i huvudsak gott arbete avseende normer och värden, men att skolan i sitt fortsatta

arbete och i sin likabehandlingsplan måste beakta alla former av kränkande behandling och diskriminering.

Inspektörerna vill vidare uppmärksamma skolan på att rektorn, enligt grundskoleförförordningen från och med den 1 juli 2006, ansvarar för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna skall utarbetas och följas upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Vid Höreda skola finns sedan flera år tillbaka ordningsregler som är kända bland elever, personal och föräldrar. Inspektörerna förutsätter att skolan följer upp ordningsreglerna under medverkan av företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Individanpassning och organisering i undervisningen

Skolan tar på ett bra sätt tillvara på möjligheterna att organisera klasserna på olika sätt utifrån de gruppstorlekar man har. Enligt skolans arbetsplan har man ett flexibelt arbetssätt, vilket framför allt kommer till uttryck i de teman som skolan återkommande arbetar gemensamt med. Förskoleklassen har en till stora delar fungerande samverkan med årskurs 1. Bland annat har de gemensamma stunder tillsammans utomhus samt gemensam undervisning i bild, musik och teater. Fritidspedagogerna uttrycker att de används utifrån sina kompetenser när de håller i undervisning på skolan. Personalen har tidigare arbetat en del med att konkretisera kursplanernas mål tillsammans med andra skolor, men arbetet har avstannat. De äldre eleverna känner framför allt igen att lärarna tagit upp mål i svenska, engelska och matematik. Däremot är varken elever eller föräldrar särskilt insatta i att det finns kursplaner i samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan organiserar undervisningen i klasser och grupper utifrån de behov och förutsättningar som finns på ett bra sätt. Däremot bör skolan fortsätta att utveckla sitt arbete med att göra målen i samtliga ämnen kända för elever och föräldrar.

Skolan har individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. De planer som inspektörerna tagit del av har dock mer formen av ett åtgärdsprogram där problembeskrivningar står i fokus, än formen av att vara ett framtidsytande måldokument. Rubrikerna ger vid handen att elevernas styrkor respektive utvecklingsområden skall beskrivas. Styrkorna beskrivs inte utifrån kursplanernas och läroplanens mål, utan är mer allmänt skrivna. Utvecklingsområdena tenderar också att enbart handla om svenska, engelska och matematik. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta att utveckla sitt arbete med individuella utvecklingsplaner för samtliga elever.

Skolan har ett handlingsprogram för hur de utreder och stöder elever i behov av särskilt stöd. Ansvaret för olika uppgifter framstår dock i intervjuerna som något oklart och mycket av ansvaret hamnar på den enskilde klassläraren. Detta menar intervjuade lärare kan leda till att elever inte får det stöd som de är i behov av. Intervjuade föräldrar ger också exempel på tillfällen när väntetiden för utredningar centralt varit lång. Det framstår dock som att elever i behov av särskilt stöd överlag får sina stödbehov tillgodosedda. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med 1 juli 2006 betonas att rektorn skall se till att elevers behov av särskilda stödåtgärder skall utredas. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över hur de arbetar för att utreda vilka behov av stödåtgärder som enskilda elever har.

Av läroplanen framgår det att undervisningen i skolan skall vara icke-konfessionell. Vidare poängteras att alla föräldrar med samma förtroende skall

kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Höreda skola har ett nära samarbete med flera kristna kyrkor. Ett exempel av flera är att skolan firar sina avslutningar i kyrkan med en präst som deltar i avslutningsceremonin. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på läroplanens skrivningar och uppmuntra skolan att utvärdera om det finns risk för att en åskådning får för stor plats i undervisningen.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Arbetsplanen är konkret och visar tydligt hur skolans personal skall arbeta med olika frågor. Arbetsplanens mål handlar i något fall om vad eleverna skall nå för mål, men i de flesta fall är målen formulerade utifrån hur personalen skall arbeta. Till exempel har skolan som mål att alla lärare skall arbeta flexibelt. Detta innebär att skolan i kvalitetsredovisningen utvärderar om alla lärare har arbetat flexibelt utan att undersöka vilken effekt hos eleverna som arbetssättet har givit. Kvalitetsredovisningen lever i övrigt upp till förordningens krav på form och innehåll. Inspektörerna bedömer att skolan har utvecklat en bra grundstruktur med bra, konkret arbetsplan som kontinuerligt utvärderas. Skolan bör dock fortsätta sin utveckling genom att mer fokusera på vilka resultat skolans arbete har givit hos eleverna i förhållande till nationella mål i läroplan och kursplaner.

Skolan har präglats av många rektorsbyten de senaste åren vilket, enligt intervjuade lärare, har lett till att de är vana vid att klara sig själva i stor utsträckning. Intervjuade lärare menar vidare att de inte under väldigt lång tid haft en rektor som blivit ”vi” med dem, och att det inte funnits någon som drivit den pedagogiska utvecklingen på skolan. Nuvarande rektor har varit på skolan sedan januari 2006. Rektorn är utbildad fritidspedagog och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektorn är ansvarig för sju verksamheter på två olika orter. Rektorn menar själv att hon inte hunnit bli helt förtrogen med verksamheterna i Höreda skola under den korta tid hon arbetat där. En svårighet har enligt rektorn varit att få ihop sina två skolors olika planeringar för konferenser och liknande. Personal och föräldrar uttrycker i intervjuerna att de känner förtroende för henne, men menar också att hon ännu inte helt kommit in i arbetet. Inspektörerna bedömer att rektorn har förvärvat pedagogiska insikter genom utbildning och erfarenhet och att det är av stor vikt för skolans fortsatta utvecklingsarbete att rektorn leder skolans pedagogiska utvecklingsarbete.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att genomförandet av verksamheten görs på ett bra sätt utifrån de behov och förutsättningar som finns. Däremot bör skolan fortsätta att utveckla sitt arbete med att göra målen i samtliga ämnen kända för elever och föräldrar. Skolan bör också fortsätta att utveckla sitt arbete med individuella utvecklingsplaner för samtliga elever, samt se över hur de arbetar för att utreda vilka behov av stödåtgärder som enskilda elever har.

Skolan har utvecklat en bra grundstruktur för sitt kvalitetsarbete med en konkret arbetsplan som kontinuerligt utvärderas. Skolan bör dock fortsätta sin utveckling genom att mer fokusera på vilka resultat skolans arbete har givit hos eleverna i förhållande till nationella mål i läroplan och kursplaner. Det är av stor vikt att rektorn leder detta utvecklingsarbete.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Skolan har goda förutsättningar i form av ändamålsenliga lokaler, stimulerande utomhusmiljö, datorutrustning och utbildad och engagerad personal. Lärarna undervisar i huvudsak i de ämnen de har utbildning för. Det finns specialpedagogisk kompetens att tillgå 20 procent av en heltidstjänst. Skolan har ett rum som fungerar som bibliotek och två av lärarna har tid avsatt för att ansvara för biblioteket som innehåller både facklitteratur och skönlitteratur. Däremot har skolan inte tillgång till någon utbildad bibliotekarie.

Av skolans arbetsplan framgår det att målet med undervisningen är att eleverna skall känna lusten att lära samt nå kursplanernas mål att uppnå i matematik, svenska och engelska. Intervjuerna visar också att de naturorienterade ämnena samt teknik inte fått särskilt mycket utrymme i undervisningen. Lärarna menar att de inte helt säkert kan garantera att eleverna fått så pass mycket undervisning i ämnena att de haft möjlighet att nå målen i dessa ämnen. Teknik finns inte heller med som ett eget ämne i skolans timplan. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla former för att kunna säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid i samtliga ämnen.

Av skolans dokument och intervjuer med föräldrarna framgår det att de senare får betala olika avgifter i form av pengar till klasskassor, matsäck och att köra åt skolan. Utbildningen kan alltså inte anses vara avgiftsfri.

Sammanfattning

Skolan har tillgång till personella och materiella resurser för att kunna bedriva en god verksamhet. Skolan bör utveckla former för att kunna säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid i samtliga ämnen. Skolan måste också se över att undervisningen är avgiftsfri.

Datum	Ort
2007-04-26	Lund

Helena Olivestam Torold
Per Joel Jarlunger